

Ennakoivan lapsi-, nuoriso- ja perhetyön korkeakoulutyyppinen oppisopimuskoulutus (työnimi)

Taustaa

Sosiaali- ja terveysministeriön (STM) kutsusta käynnistyi prosessi, mikä on kohdentunut ennakoivasta lapsi- nuoriso- ja perhetyöstä korkeakoulutyyppisen oppisopimuskoulutuksen esityksen laadintaan yliopistojen sosiaalityön laitosten (Sosnet –verkosto) ja sosiaalialan koulutusta tarjoavien ammattikorkeakoulujen (sosiaalialan ammattikorkeakouluverkosto) kesken.

Asiasta on ollut STM:ssä suunnittelukokoukset 2.6.2010 ja 27.8.2010 sekä 6.9.2010 ja 9.9.2010 (keskustelu). Seuraava suunnittelukokous on STM:ssä 24.9.2010.

Koulutuksen toteuttajat

Suunnittelukokouksessa 2.6.2010 esitettiin, että Sosnet –verkon osalta Itä-Suomen yliopistosta professori Pauli Niemelä kartoittaa yliopistojen sosiaalityön laitokset, jotka ovat osallisina mahdollisessa koulutusesityksen laadinnassa. Vastaavasti sosiaalialan ammattikorkeakoulutuksen osalta sosiaalialan ammattikorkeakoulutuksen verkoston puheenjohtaja kartoitti asiasta kiinnostuneet ammattikorkeakoulut. Sosiaalialan ammattikorkeakoulutuksen osalta kartoitus tapahtui eri ammattikorkeakouluista yhteyshenkilöiksi nimetyille henkilöille lähetetyllä sähköpostiviestillä (sähköpostiviestit ja –kysely asiasta 9.6.2010 ja 9.8.2010, kommentit 13.8.2010 mennessä).

Seuraava esitys koulutuksen toteuttajista pohjaa STM:ssä 2.6.2010 ja 27.8.2010 pidettyyn kokoukseen sekä sosiaalialan ammattikorkeakouluverkoston osalta sähköpostikyselyn tulokseen.

Toteutus ajankohta	<i>Yliopistojen sosiaalityön laitokset mukana kaikissa toteutuksissa</i>	S 2011 – K 2012 S 2014 – K 2015 <i>Joka kolmas lukuvuosi</i>	S 2012 – K 2013 S 2016 – K 2016 <i>Joka kolmas lukuvuosi</i>	S 2013 – K 2014 S 2016 – K 2017 <i>Joka kolmas lukuvuosi</i>
Toteuttavat korkeakoulut	Yliopistojen sosiaalityön laitos	Ammattikorkeakoulu, sosiaalialan ammattikorkeakouluttaja		
	Helsingin yliopiston sosiaalityön laitos	Diakonia-amk/ Etelä Metropolia amk	Lahden amk Hämeen amk	Diakonia-amk/ Etelä Lauea amk
	Tampereen yliopiston sosiaalityön laitos	Tampereen amk Seinäjoen amk	Jyväskylän amk Keski-Pohjanmaan amk (Kokkola)	Satakunnan amk Turun amk
	Itä-Suomen yliopiston sosiaalityön laitos	Kymenlaakson amk Pohjois-Karjalan amk	Diakonia-amk/ Pohjoisen Oulun amk Kemi-Tornio amk	Diak-amk/ Itä Savonia amk

Edellä oleva esitys pohjaa siihen, että kaikki sähköpostikyselyyn vastanneet ja kiinnostuksensa ilmaisseet ammattikorkeakoulut ovat mukana. (Diakonia-ammattikorkeakoulu on edellä mukana sen eri toteutuksissa (pohjaesitys). Näin on, mikäli eri toteutuksiin tarvitaan yksi ja sama hallinnoijataho. Asia on esillä ja tästä tehdään päätösesitys kokouksissa 24.9.2010.)

Ennakoivan sosiaalialan lapsi-, nuoriso- ja perhetyön koulusta valmistelan työryhmän kokouksessa 6.9.2010 sovittiin, että professori Pauli Niemelä tiedustelee, ovatko myöhemmin koulutusyhteistyössä mukana myös Jyväskylän, Lapin ja Turun yliopistojen laitokset, jolloin koko Sosnet –

verkosto olisi osallisena prosessina. Jos tilanne tulee olemaan tämä, tarkastellaan toteuttajatahojen keskinäisiä yhteistyösuhteita uudelleen ”maantieteellisesti” Kaste –ohjelman aluejaon pohjalta.

Koulutuksen laajuus

Ennakoivan lapsi-, nuoriso- ja perhetyön korkeakoulutyyppisen oppisopimuskoulutuksen laajuus tulee olemaan 30 – 40 opintopistettä. (Asia on esillä ja tästä tehdään päätösesitys kokouksessa 24.9.2010.)

Aloituspaikkamäärä

Ennakoivan lapsi-, nuoriso- ja perhetyön korkeakoulutyyppisen oppisopimuskoulutuksen toteutukseen pyritään hakemaan lukuvuosisuhteisesti yhteensä 60 – 80 aloituspaiikkaa. (Asia on esillä ja tästä tehdään päätösesitys kokouksessa 24.9.2010.)

Sisällöistä

Ennakoivan lapsi-, nuoriso- ja perhetyön korkeakoulutyyppisen oppisopimuskoulutuksen STM:ssä pidetyssä suunnittelukokouksessa 27.8.2010 päädyttiin pohdintaan siitä, mitä tavoitteita ja sisältöjä kyseisellä koulutukselle tulee asettaa, jotta tämä palvelee:

- yli tutkintojen rakentuvaa osaamista (alakohtaisesti eli) sosionomi (AMK) ja sosionomi (ylempi AMK) tutkintoihin nähden ja toisaalta
- yli tutkintojen rakentuvaa osaamista (moniammatillisesti eli) esimerkiksi sosionomi (AMK) ja sosionomi (ylempi AMK), terveydenhoitaja (AMK), terveydenhoitaja (ylempi AMK), sosiaalityöntekijä, koulukuraattori, psykologi jne.

Ennakoivan lapsi-, nuoriso- ja perhetyön korkeakoulutyyppisen oppisopimuskoulutuksen sisällöiksi on esitetty ammattikorkeakouluverkostosta muun muassa seuraavia asioita (sisältöesityksiä koottu koulutuksen ensimmäiseen pilottitoteutukseen suunnitelluilta tahoilta (sähköpostikysely 20.8. – 3.9.2010)):

- Asiakaslähtöisyys (aktiivinen palveluiden kehittäminen asiakkaiden tarpeiden pohjalta ja heidän kanssaan, vrt. palveludesign),
- Ennakoivan ja ennaltaehkäisevän lasten, nuorten ja perheiden kanssa tehtävän työn menetelmät,
- Vuorovaikutusperusteiset menetelmät (neuvonta- ja ohjaustaidot sekä dialogitaidot),
- Tiimi- ja verkostotyö ja menetelmät,
- Monikulttuurinen työ lasten, nuorten ja perheiden kanssa ja tämän menetelmät (näkökulmina esimerkiksi kulttuurisensitiivinen ja/ tai sukupuolisensitiivinen ja/ tai mielenterveyteen, päihteisiin ja/ tai väkivaltaan liittyvät kysymykset) ja
- Ennakoivan ja ennaltaehkäisevän lapsi-, nuoriso- ja perhetyön vaikuttavuuden arviointi ja menetelmät.

Ennakoivan lapsi-, nuoriso- ja perhetyön korkeakoulutyypin oppisopimuskoulutuksen valmistelutyöryhmässä 6.9.2010 ja 9.9.2010 (keskustelu) päädyttiin esittämään seuraavia sisältöjä ko. koulutuksen lähtökohdiksi:

- Perhelähtöisyys ja palveluiden suunnittelu, toteutus, arviointi ja kehittäminen perheiden kanssa,
- Monialainen ja moniammatillinen verkostoyhteistyö sekä monialainen ja moniammatillinen tiimityö,
- Verkostopohjaisen kehittämistyö ja sen johtaminen sekä
- Ennakoiva ja ennaltaehkäisevä työorientaatio, -käytännöt ja -menetelmät perhelähtöisessä työskentelyssä.

Ennakoivan lapsi-, nuoriso- ja perhetyön korkeakoulutyypin oppisopimuskoulutuksen sisältöjä tarkasteltiin myös sosiaalialan amk –verkoston työvaliokunnan kokouksessa 8.9.2010. Tällöin pohdintaan nostettiin seuraavat sosiaalialan näkökulmasta:

- Toimintakyvyn ja elämänhallinnan kysymykset ja näiden edistäminen perheiden kanssa tehtävässä työssä,
- Verkostotyön, moniammatillisen yhteistyön ja palveluohjauksen teemat perheiden kanssa tehtävässä työssä,
- Informaatioteknologian yms. hyödyntäminen lasten-, nuorten ja/ tai perheiden kanssa tehtävässä ennakoivassa ja ennaltaehkäisevässä työssä,
- Etsivän ja jalkautuvan työn käytännöt ja menetelmät lasten-, nuorten ja/ tai perheiden kanssa tehtävässä ennakoivassa ja ennaltaehkäisevässä työssä, sekä
- Työn vaikuttavuus ja sen arviointi lasten-, nuorten ja/ tai perheiden kanssa tehtävässä ennakoivassa ja ennaltaehkäisevässä työssä

Koulutuksen tavoitteiden ja sisältöjen tarkastelu jatkuu asiaa valmistelevan työryhmän kokouksessa 24.9.2010.

Toteutuksesta

Ennakoivan lapsi-, nuoriso- ja perhetyön korkeakoulutyypin oppisopimuskoulutuksen toteutus pohjaa monimuotoisuuteen (mm. teoreettinen ja käytännössä oppiminen, verkko-oppimisympäristöt). Koulutusprosessiin sisältyy sekä ”teoreettisia” että toiminnallisia käyttöjä ja kehittämistehtäviä.